

Gäller för: Hälso- och specialistvård för barn och unga
Innehållsansvar: Elisabeth Tullhage, (elitu1), Områdeschef
Granskad av: Elisabeth Tullhage, (elitu1), Områdeschef
Godkänd av: Maja Berndes, (majbe1), Regionområdeschef

Giltig från: 2024-09-30

Giltig till: 2026-09-26

Specialistutbildning samt arbetsuppgifter för specialist-psykologer inom Hälso- och specialistvård för barn och unga (BUHS)

Syfte

Att samtliga enheter inom BUHS har en gemensam riktlinje för medarbetare som önskar gå eller går specialistutbildning för psykologer. Ett förtydligande av vad som förväntas av en specialistpsykolog inom BUHS samt möjliga specialistuppdrag inom verksamhetsområdet.

Förändringar sedan föregående version

Datum [2024-09-20]. Första versionen av dokumentet klart.

Beskrivning

Psykologer arbetar inom BUHS:s samtliga verksamheter och specialistutbildningen är således aktuell inom hela verksamhets-området. Detta utifrån befolkningens och verksamheternas behov, psykologernas önskemål och behov av egen kompetens- och karriärutveckling. Möjlighet till specialistutbildning är också en viktig rekryteringsfråga.

Specialistutbildningen

Psykolog som önskar starta specialistutbildning tar upp detta med enhetschef för en diskussion kring verksamhetens behov samt förväntningar från båda parter. Enhetschefen tar därefter beslut. Psykologer som startar sin specialistutbildning inom BUHS skall gå det sammanhållna specialistprogrammet som anordnas av VGR-akademin. Regionhälsan har årligen 3 platser till STP-programmet. Antagningskrav är minst tre år som legitimerad psykolog inom hälso- och sjukvård. BUHS har ett gemensamt kösystem.

Bilden visar hur specialistutbildningen ser ut idag inom

2023-10-02

Sammanhållet specialistprogram för psykologer i hälso- och sjukvård				
År 1	År 2	År 3	År 4	År 5
Klinisk tjänstgöring inom vald specialitet				
Introduktion	Specialistkollegium			Specialistarbete och kurs i vetenskapsmetodik
	Evidens-baserad bedömning	Suicidologi	3 specialistkurser utifrån vald specialitet, kan väljas ur Utbildningsenhetens kursutbud eller hos annan specialistkursarrangör, bekostas utanför programmet	

VGR.

Inom VGR-akademin finns [Utbildningsenheten för psykologer](#).

Följande specialinriktningar finns i nuläget:

- **Klinisk barn- och ungdomspsykologi**
- **Neuropsykologi**
- Hälsopsykologi
- Psykologisk behandling/psykoterapi
- Klinisk vuxenpsykologi
- Funktionshindrens psykologi
- Missbruks- och beroendepsykologi
- Pedagogisk psykologi
- Arbets- och organisationspsykologi
- Forensisk psykologi

För psykolog som startar och får göra sin specialistutbildning inom ramen för sitt arbete på BUHS så godkänns enbart de fetmarkerade inriktningarna.

Om en psykolog har påbörjat specialistutbildning med en annan inriktning utanför BUHS så diskuterar psykolog med enhetschef om möjlighet att byta inriktning och/eller lämpligt fokus på kvarvarande specialistkurser.

Inom BUHS står ej verksamheten för utbildning till psykoterapeut.

Villkor under utbildningstiden

BUHS ska erbjuda likartade möjligheter och villkor för de psykologer som vill utbilda sig till specialister.

- Psykologen kan påbörja sin specialisering tidigast efter 3 år som legitimerad psykolog och bör ha arbetat 2 år inom BUHS innan specialisering kan bli aktuell.
- Tillsammans med sin chef bestäms vilken specialitet man ska utbilda sig inom och vilka kurser som ska ingå. Områdeschefen har ett övergripande ansvar utifrån BUHS regionala behov. Studietiden skall planeras efter vad som bäst gynnar verksamheten.
- Studieperioden bör ligga på 5 år och den bör inte överskrida 6 år.
- Studietakten är ungefär en specialistkurs/år.
- Psykologen betalar anmälningsavgiften och kostnaden för specialistbeviset. Arbetsgivaren står för övriga utbildningskostnader.
- För att specialistutbildning ska bli aktuell måste psykologen arbeta minst 75% i verksamheten.
- Arbetsgivaren ger motsvarande 10% i veckan och medarbetaren lägger 10% av sin egen tid under 5 år för studier, föreläsningar och examensarbete
- Studietid för ej förläggas under vecka 52+vecka 1 eller under vecka 24–33, då patientarbete och övergripande mottagningsarbete behöver prioriteras under dessa perioder då färre kollegor är i tjänst. Detta innebär att studietiden i perioder kan vara mer omfattande och i perioder mindre. Tidsangivelserna innebär genomsnittlig tid per

vecka fördelat över fem år. Exempelvis motsvarar en veckas specialistkurs 10 veckors studietid.

- Avslutande specialistarbete skall vara kopplat till den verksamhet där man arbetar. Ämnesval och tidplan planeras i god tid och i samråd med enhetschef med hänsyn till övrig verksamhet. Max 10 arbetsdagar sammanhållen skrivtid ges till det skriftliga specialistarbetet.
- Blivande specialist tar emot och handleder kandidater från psykologutbildningen.
- Under studietiden går psykologen inga andra avgiftsbelagda utbildningar.
- Färdig specialist erhåller efter inskickat specialistbevis en ny kodning, men inte en ny tjänst.

Vad förväntas av en specialist-psykologer inom BUHS?

Vad förväntas av en specialistpsykolog?

- Fördjupad psykologisk kompetens: Specialisten förväntas hantera verksamhetens mest komplexa ärenden avseende behandling och utredning, personligen eller genom direkt ärendehandledning till kollega.
- Ge handledning till kollegor utanför den egna enheten inom BUHS – specialistmentor.
- Konsultation utifrån expertisområden till psykologkollegor inom BUHS.
- Att finnas med som en resurs avseende utbildningar/ fortbildningsdagar inom BUHS, både som föreläsare samt i planeringen av sådana dagar.
- Att delta i specialistnätverket och med stöd av nätverket hålla sig uppdaterad kring aktuell forskning och utveckling inom fältet barn och föräldraskap.
- I samråd med enhetschef presentera aktuell forskning och utveckling på APT

Arbetsuppgifter som lämpar sig för tidsbegränsat uppdrag eller liknande

Arbetsuppgifter för specialistpsykologer utifrån verksamhetens aktuella behov och som har ett ledningsnära fokus, ofta regionsövergripande.

- Effektivare arbetsmetoder: Ökad produktion och implementering av ny forskning. Ansvar för att tillsammans med närmsta chef/ledningsgruppen utvärdera och följa upp enhetens/verksamhetens produktion. Med stöd av ny forskning ansvara för att ta fram metoder/arbetsätt för att utvärdera och effektivisera enhetens/verksamhetens arbete.
- Tillsammans med enhetschef/ledningsgruppen driva/leda implementering och utvärdering av pågående projekt som nya arbetsätt, införande av nya metoder, införandet av nya system mm
- Kvalitetssäkring av verksamheten: Ansvar för att ta fram metoder för att kvalitetssäkra verksamheten och i samråd med chef/ledningsgrupp följa upp och redovisa enheten/verksamhetens resultat.
- Organisatoriska uppdrag: Representant i BUHS- eller regionövergripande arbetsgrupper.

I samråd med chef erbjuds handledning utifrån egen erfarenhet i yrket och uppdragets behov.

Ekonomi

Uppskattad kostnad för 5 års specialistutbildning (2024):

Utbildningskostnad VGR:s STP-program	100 000 kr
Kostnad valfria specialistkurser	55 000 kr
Resor/uppehälle	6 000 kr
Litteratur	5 000 kr
Produktionsbortfall	400 000 kr
Totalt	566 000 kr

Specialistutbildning ses som positivt men är också kostsamt för verksamheten (både vad gäller ekonomi och

utifrån ökad belastning på kollegor). För att finansiera en del av utbildningen ska psykologen ta emot psykologkandidater från psykologutbildningen. För detta får verksamheten idag ca 17 400 kr per kandidat. Ett annat sätt att bidra till finansiering av utbildningen är att ansöka om externa medel för sitt specialistarbete. Dessa medel tillfaller verksamheten.

Uppföljning

Områdeschef har ansvaret för att rutinen följs upp, utvärderas och revideras enligt arbetssätt SOFIA STY. Medvetet avsteg från rutinen dokumenteras i patientjournal om rutinen är kopplad till patient. Övriga avvikelser från rutin rapporteras i MedControl PRO där så är lämpligt.

Granskare/arbetsgrupp

Lina Ljung Roseke för Barn- och ungdomsmedicin

Elisabeth Tullhage för Psykologmottagningar föräldraskap och små barn

Cathrine Persson för Psykologmottagningar föräldraskap och små barn

Karin Colliander för Psykologmottagningar föräldraskap och små barn

Stycket om förväntningar på specialistrollen samt specialistens arbetsuppgifter har tagits fram i samarbete med BUHS nätverk för specialistpsykologer.

Information om handlingen

Handlingstyp: Riktlinje verkställighet

Gäller för: Hälso- och specialistvård för barn och unga

Innehållsansvar: Elisabeth Tullhage, (elitu1), Områdeschef

Granskad av: Elisabeth Tullhage, (elitu1), Områdeschef

Godkänd av: Maja Berndes, (majbe1), Regionområdeschef

Dokument-ID: RHS9925-1442833726-50

Version: 1.0

Giltig från: 2024-09-30

Giltig till: 2026-09-26